

DIYANET İLMÎ DERGİ YAYIN İLKELERİ VE YAZIM KURALLARI

A) YAYIN İLKELERİ

1- Diyanet İlmî Dergi, Diyanet İşleri Başkanlığı'na ait, dini, sosyal alanlarda yapılan araştırma makalelere yer veren bilimsel ve hakemli bir dergidir. Dergimiz, Ocak-Şubat-Mart/Nisan-Mayıs-Haziran/ Temmuz-Ağustos-Eylül/Ekim-Kasım-Aralık dönemlerinde yılda dört sayısı olarak yayımlanır.

2- Diyanet İlmî Dergi, Diyanet İşleri Başkanlığının, “Toplumu Din Konusunda Aydınlatma” amacıyla örtüşen, dinî ilimlere katkı yapıcı nitelikte özgün, ilmi standartlara uygun ve herhangi bir yerde yayımlanmamış ilmi çalışmaları ihtiva eder. Belirtilen bu alanlar dışındaki araştırmaların yayımlanmasına ise Yayın/Danışma Kurulu karar verir.

3- Diyanet İlmî Dergi Hakemli bir dergidir. Dergi’de kör hakem sistemi uygulanır ve yayımlanacak makaleleri en az iki hakem inceler. Makalenin yayımlanabilmesi için incelemeyi yapan bu iki hakemden “yayımlanabilir” görüşü alması gerekir. İki hakemden de “yayımlanamaz” mütalaası alan yazılar yayımlanmaz. Bir olumlu bir olumsuz rapor verilmesi durumunda ise üçüncü hakeme başvurulur. Bilimsel hakem raporuna dayalı değerlendirme sonucu olumlu bulunanların yayımlanmasına Yayın/Danışma Kurulu karar verir.

4- Yazıların bilimsel ve yasal sorumluluğu yazarlarına aittir.

5- Derginin yayın dili Türkçe’dir. Yabancı dillerdeki çalışmaların yayımlanması, Yayın/Danışma Kurulu kararıyla mümkün olur.

6- Dergide makalesi yayımlanan yazarlara ‘Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenen Telif ve İşlenme Hakkındaki Yönetmelik’e göre telif ücreti ödenir ve dergi ile birlikte 20 (yirmi) adet ayrı basım gönderilir. Dergiye gönderilen yazılar yayımlansın-yayımlanmasın iade edilmez.

7- Çalışmalar, derginin, ilmidergi@diyanet.gov.tr adlı elektronik posta adresine veya “Diyanet İşleri Başkanlığı Süreli Yayınlar ve Kütüphaneler Daire Başkanlığı, Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara” adresine posta ile gönderilebilir.

B) YAZIM KURALLARI

1- Yazılar elektronik posta ya da CD olarak gönderilmelidir. Tercüme ve sadeleştirmelere orijinal metin de eklenmelidir.

2- Yazarlar ad ve soyadları ile birlikte, unvanlarını, görev yaptıkları kurumları ve e-mail adreslerini belirtmelidirler.

3- Yazıların 50-100 kelimelik Türkçe özeti ve bu özeti İngilizce çevirisi (Abstract) verilmelidir. Makale başlıkları Türkçe ve İngilizce olarak yazılmalıdır. Özetler, Derginin; www.diyane.gov.tr adresindeki web sitesi aracılığıyla uluslararası bilim dünyasına sunulmaktadır.

4- Yazılarda TDK’nın yazım kuralları esas alınmalıdır.

5- Gönderilen yazılar Microsoft Office Word ve üzeri programlarda 12 punto, Times New Roman ve 1.5 satır aralıklı yazılmış olmalıdır.

6- Dipnotlar 10 punto ile yazar adı ve soyadı, eser adı (italik), (varsa) cildi, yayıncısı, yeri ve yılı şeklinde yazılmalıdır. Ayetler (sure adı, sure numarası/ayet numarası) ve hadisler (birinci kaynak hadis kitabının adı, babı ve numarası) şeklinde bilimsel usulle verilmelidir.

7- Yazılar (resim, şekil, harita, vb. ekler dâhil) en fazla 20-25 sayfayı geçmemelidir.

Editörden

İslam felsefesinin sistemci filozofu, tabip, mantıkçı, matematikçi, edip, şair, fakih ve müfessir Ebû Alî el-Hüseyin b. Abdillâh b. Alî b. Sînâ, Buhara yakınındaki Efşene’de (370/980) yılında doğmuş, (428/1037) yılında vefat etmiştir. “Huccetü’l-Hak”, “Şerefü’l-Mülk”, “ed-Düstûr” gibi sıfatlarla anılan ve Batı dünyasında Avicenna olarak ünlenen İbn Sînâ’nın üstün zekâsı ve velut bir ilim atmosferinde bulunması, onun küçük yaşlardan itibaren ilmi açıdan gelişip ilerlemesini ve felsefî konularda derinleşmesini sağlamıştır. O, önce Kur’an’ı ezberlemiş; dil, edebiyat, akait ve fıkıh konularında döneminin tanınmış bilginleri Hanefî fakihî Ebû Muhammed İsmâil b. Hüseyin ez-Zâhid ile edebiyatçı Ebû Bekir el-Berki’den dersler almıştır. Bu arada, babasından da geometri, aritmetik ve felsefe ile ilgili tamamlayıcı bilgileri tahsil etmiştir. İbn Sînâ, metafizik ve felsefî metinlere yönelip Aristo’nun Metafizika’sını defalarca okumuştur. Ebû Sehl İsmâ b. Yahyâ el-Mesihî ve Ebû Mansûr Hasan b. Nûh el-Kumrî’den tıp dersleri de alan İbn Sînâ, hocalarından tahsil ettiği bilgiyle yetinmeyerek tıp alanında dönemin büyük bilginlerinin eserlerini inceleyip yetkin bir konuma yükselmiştir. Tıptaki teorik bilgi birikimi ve pratik maharetiyle Sâmânî hükümdarını tedavi etmiştir. Bu sayede Sâmânîler Devleti saray kütüphanesinde araştırma imkânı da bulan İbn Sînâ, burada da tıpla ilgili çalışmalarına devam etmiştir. Eş-Şifa, el-Hikmetü’l-Arûziyye, ‘el-Mecmu’ ve yaklaşık yirmi ciltlik ‘el-Hâsil ve’l-Mahsul’ adlı eserleri telif eden İbn Sînâ, bir süre sonra bulunduğu şehirden isteği dışında değişik şehirlere gitmek zorunda kalmıştır. Önce Buhara’ya, ardından Bâverd, Tûs, Şakkân, Semnîkân ve Câcerm’e uğramıştır. Daha sonra Cürçân’a gelen ve kendisinden bir daha hiç ayrılmayan öğrencisi, aynı zamanda biyografisini yazan Ebû Ubeyd el-Cüzcânî’yle tanışmıştır. El-Kanûn fi’t-Tıbb adlı eserini burada kaleme almış; öğrencisine el-Muhtasarü’l-Evsat’ını yazdırmıştır.

Kindî ile başlayan İslam felsefesi çizgisini zirve noktaya taşıyan İbn Sînâ, felsefî ekolünü Fârâbî’nin etkisiyle temellendirmiştir. Fârâbî takipçiliğini belli ölçüde sürdürse de onun önüne geçerek sonraki dönemlerde hakkında eleştiriler yazan Gazâlî ve Fahreddin er-Râzî gibi İslam bilginlerini etkilemiştir.

İbn Sînâ düşüncesini besleyen en önemli kaynak hiç kuşkusuz Kur’an ve Sünnettir. Bununla beraber onun felsefî sisteminin ana eksenini, Fârâbî’nin eserleri, İhvân-ı Safâ risaleleri, saf İslami tasavvufî eğilimler ve kadim Yunan felsefî mirası üzerine oturur. Pek tabiidir ki, İbn Sînâ düşünce formu, belirgin niteliğiyle eklektiktir ve Meşşâî geleneğe bağlıdır. İslam felsefe çizgisinin Fârâbî Okulu içinde en büyük düşünür ünvanına sahip olan İbn Sînâ, dini, toplum ve bireyler için vazgeçilmez ilâhî bir kurum ve filozofun felsefesinin özü, aslı olarak kabul eder. İbn Sînâ, hikmeti müminin yitiği olarak niteleyen ve tevhidi inancı önceleyen

nebevi ilkenin gereği, kadim felsefecilerin hakikatle alakalı düşünce sistemlerine ilgi gösterip etkilenmiştir. Esasen, insanlığı, medeniyetleri, düşünce sistemlerini kuşatan evrensel hikmetler ile insanlığın önüne yeni ufuklar açan her derinlikli akli düşünce, vahiy kaynaklı naslarla çelişmediği sürece önemsenmiştir. Bu bağlamda İbn Sînâ evrensel hakikatlerle tenasüp içerisindeki felsefî yaklaşımlara yakın duruş sergilemiştir. Düşünürün dinî ve felsefî muhtevalı eserlerinde İslami ilimler genel manada referans alınmış, bilgi teorisinin gelişmesinde ise hellenistik felsefî birikim etkili olmuştur.

İbn Sînâ, eserlerini kendi dönemindeki ilmi disiplinlerin tasnifiyle uyumluluk arz eder tarzda kaleme almıştır. Kitapları içerik olarak; mantık, tabiiyyât, riyâziyyât ve ilâhiyyât konularını kapsar. Arapçayı bilim ve felsefe dili olarak çok iyi kullanan İbn Sînâ, akılcı eğilimle başladığı felsefeyi, nübüvvetin aşkın ve içkin ışığıyla zirveye taşımıştır.

İbn Sînâ farklı alanlarda kaleme aldığı kitaplarıyla, -yaşanılan dönemin etkin kamusal mekanizmalarına yakın olmanın hakikati, hikmeti, düşünceyi, evrensel olguyu, bilimsel bilginin kendi özgür ve özerk zemininde üretilmesini sınırlayacağı kabulüne karşın- gücü elinde tutanların yakınında bulunduğu dönemlerde de bilimsel verilerin sağladığı özgüven ve özümseediği erdemli duruşla hakikatin temsilinde tavizkar olmamış, özgün düşünce sisteminden ödün vermeden yüzyıllarca hem İslam düşünürlerini hem de Batılı düşünür ve bilim adamlarını etkilemiştir.

Dergimizin özel gündemli bu sayısında, çok yönlü, doğuda ve batıda asırlarca süren tesiriyle bilim ve felsefe dünyamızın yapı taşlarından olan İbn Sînâ özel sayımızı, ilmi birikimize sunacağı değerli katkılarla beğeninize sunarken, gelecek sayıda yeniden buluşmayı diliyorum.

Dr. Yüksel SALMAN